

نسل جوان بداند که دشمن با استقلال، عزت و پیشرفت و حضور او در میدان علم و سیاست مخالف است؛ البته این را باید یقین داشت که [اقدامات او] نتیجه‌ای نخواهد داشت به شرطی که ملت، راه ایستادگی و صبر و تقوا همراه با هوشیاری و تدبیر و انسجام ملی را ادامه دهد. (۹۷/۴/۹)
www.basirat.ir

▼ حرف روز

تضمین عملی کافی

وزیر امور خارجه کشورمان پس از نشست کمیسیون مشترک وزرای خارجه کشورهای طرف برجام، در توضیح نتایج دیدارهایش در وین به چند نکته مهم اشاره کرد، از جمله «اروپایی‌ها برنامه‌های خود در حوزه بانکی و نفتی را توضیح دادند»، «تأکید بر اجرای برنامه‌ها پیش از اعمال تحریم‌های آمریکا» و اینکه «طرح‌های پیشنهادی اروپایی‌ها به کشورمان عملی، اما در عین حال ناکافی به نظر می‌رسند». در توضیح سیاست و نگاه جمهوری اسلامی ایران به ادامه برجام با طرف‌های اروپایی باید گفت، اصل اساسی و هدف نهایی کشورمان از ادامه برجام بدون آمریکا، تحقق اهداف کشورمان در برجام است که از جمله مهم‌ترین آنها، رفع موانع تحریمی به ویژه در دو حوزه نفتی و بانکی به شمار می‌آید؛ دو نقطه‌ای که به طور حتم، در دو موج تحریمی آمریکا پس از خروج از برجام در مرداد ماه و آبان ماه امسال مورد توجه جدی قرار خواهد گرفت. در واقع، جمهوری اسلامی ایران در این مذاکرات به دنبال آن است که تحریم‌های آتی آمریکا را پیش از اعمال بی‌اثر یا حداقل کم‌اثر کند. بنابراین، راز تأکید بر اجرای نتیجه این مذاکرات پیش از اعمال تحریم‌های آمریکا در این نکته نهفته است. در عین حال، باید توجه داشت که به سبب فراسرزیمینی (ثانویه) بودن تحریم‌های ضد ایرانی آمریکا که طی آن، همه کشورها و مؤسسات به رعایت تحریم‌های ضد ایرانی آمریکا موظف هستند، برنامه‌ها و تعهدات طرف مقابل باید به گونه‌ای باشد که توانایی مقابله با این تحریم‌ها را داشته باشد؛ یعنی برای نمونه، با اعمال تحریم‌های جدید آمریکا در فروش نفت و روابط بانکی کشورمان، به منزله دو هدف زیربنایی تحریم‌ها، مشکلی پیش نیاید؛ اما همان‌گونه که آقای ظریف نیز اشاره کرده‌اند، اروپایی‌ها در این زمینه یا نمی‌خواهند یا نمی‌توانند تضمین‌های کافی بدهند. بنابراین، در این وضعیت، اقتضای حفظ منافع کشورمان آن است که اولاً تضمین‌های عملی کافی از طرف‌های مقابل گرفته شود و ثانیاً به آنها گوشزد شود چنانچه تضمین‌های کافی برای تأمین منافع کشورمان داده نشود، ایران می‌تواند از برجام خارج شده و سطح فعالیت‌های هسته‌ای خود را به پیش از انعقاد برجام برساند. در واقع، از آنجا که کشورمان در بحث هسته‌ای همه امتیازات لازم را داده است، اکنون باید تلاش شود امتیازاتی هم‌سنگ آنچه داده‌ایم، به دست آوریم.

▼ گزارش روز

مقابله به مثل

خبرگزاری «رویترز» به نقل از منابع آگاه خود مدعی شده است که کره جنوبی در ماه جولای برای نخستین بار در شش سال گذشته به علت فشارهای آمریکا، هیچ نفت خام و میعانات گازی از ایران وارد نخواهد کرد. این خبر به سرعت به تیتراژ همه رسانه‌های جهان تبدیل شد و با گذشت ساعت‌ها از انتشار این خبر دولت کره جنوبی تا کنون هیچ تکذیبیه‌ای در این زمینه صادر نکرده است؛ اما بسیاری از کارشناسان حوزه انرژی از این اتفاق ابراز نگرانی کرده و گفته‌اند ادامه این روند می‌تواند بازار نفت را با چالش‌های فراوانی روبه‌رو کند. اما فارغ از اینکه پیامدهای این اتفاق برای بازار جهانی نفت چه خواهد بود، نکته مهم و قابل توجهی در این میان وجود دارد و آن عبارت است از آنکه چطور ممکن است کره جنوبی به این سرعت با سیاست‌های ضد ایرانی آمریکا همراه شده باشد و همچنان بازار ایران به منزله یکی از بزرگ‌ترین بازارهای هدف کالاهای کره‌ای، سودهای سرسام‌آوری را برای شرکت‌های این کشور به همراه داشته باشد! نگاهی به بازارهای لوازم خانگی، بازار لوازم الکترونیک، بازار خودرو و... نشان می‌دهد، کالاهای کره‌ای بازار ایران را به تسخیر خود در آورده‌اند، برندهایی چون ال‌جی، سامسونگ، کیا موتورز و... در سراسر ایران و در شهرهای گوناگون کشور نمایندگی‌های رسمی دارند، در جاده‌ها و اتوبان‌ها تابلوهای تبلیغاتی را از آن خود کرده‌اند و در صداوسیما نیز بخش قابل توجهی از آگهی‌ها مربوط به آنهاست. به نظر می‌رسد اکنون وقت آن رسیده است که با پیش‌قدم شدن کره جنوبی در اجرای تحریم‌های نفتی اعمالی از سوی آمریکا علیه ایران، ما نیز در دو سطح مردمی و دولتی در تحریم و اخراج شرکت‌های کره‌ای پیش‌قدم شویم، به این معنا که هم مردم از خرید کالاهای کره‌ای موجود در بازار خودداری کنند و هم دولت اجازه فعالیت برندهای کره‌ای در کشور را گرفته یا تعرفه‌های سنگین و چندین برابری برای این کالاها به منظور ورود به ایران وضع کند تا هم کره جنوبی درباره اقدام خود توجیه شود و هم کشورهای دیگر متوجه پیامدهای احتمالی همراهی‌شان با بازی آمریکا شوند.

▼ خبر ویژه

کمیته مشترک ضد ایران

رسانه‌های غربی از تشکیل کمیته مشترک آمریکایی-صهیونیستی برای افزایش فشار از داخل بر جمهوری اسلامی خبر داده و گفته‌اند مقامات بلندپایه امنیتی از آمریکا و رژیم صهیونیستی در چند هفته گذشته در همین زمینه دبدار داشته‌اند. شبکه ده تلویزیون رژیم صهیونیستی به نقل از یک مقام صهیونیستی می‌گوید، هدف از تشکیل این کمیته بهره‌برداری از فشارهای داخلی در این کشور برای واداشتن ایران به تغییر رفتار است. گزارش‌های تازه حاکی از آن است که واشنگتن و تل‌آویو از ضدانقلاب خارج‌نشین ناامید شده و به این نتیجه رسیده‌اند که بهترین راهبرد، ایجاد نارضایتی در داخل ایران است. آن گونه که در این گزارش‌ها آمده است، ویدئوهای اخیر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، خطاب به مردم ایران و توثیقات‌های مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا درباره وضع اقتصادی در ایران را نیز در همین زمینه باید دید. از سوی دیگر، شبکه تلویزیونی «حاداشوت» در گزارشی از ارسال سندی به سفارت‌های رژیم صهیونیستی در گوشه و کنار جهان خبر داد که حاوی جزئیاتی از این راهبرد تازه است. در این سند با اشاره به خروج دونالد ترامپ از برجام آمده است: «با توجه به اینکه اکنون زمان مناسبی است و ایران از نظر دیپلماتیک و اقتصادی دوره حساسی را پشت سر می‌گذارد، باید بر فشار بیفزاییم. کمک اسرائیل می‌تواند به تغییر در موضع ایران در زمینه برنامه اتمی‌اش بینجامد.»

▼ اخبار

هیچ کالایی با ارزش تر از امنیت یک کشور نیست

احمد شیرزاد از فعالان تندرو اصلاحات به تازگی و در سخنانی بی‌سابقه با حمایت از رویکرد جمهوری اسلامی در منطقه، گفته است: ممکن است متلک‌هایی درباره هزینه کردن در فلان کشور منطقه یا میزان اختلاس در فلان پرونده از سوی بخش‌هایی از جامعه گفته شود که پول از بین‌رفته در آن، می‌توانست مسائل ایران را حل کند. اینجا باید با شفافیت هرچه تمام‌تر، به مردم توضیح داده شود که در بحث سوریه یا مسائل منطقه هزینه‌هایی صورت گرفته که اولاً اندازه آن نمی‌تواند مشکلاتی را که افرادی مدعی آن هستند، حل کند و در عین حال، در بین همه کالاهای مطلوب هیچ کالایی با ارزش‌تر از امنیت یک کشور نیست. وی همچنین خواستار مرزبندی اصلاح‌طلبان با رسانه‌های فارسی‌زبان خارجی شد و تأکید کرد: سخن میهمانان رسانه‌های فارسی‌زبان خارجی، امروز دیگر مسئله آزادی‌های قانونی سیاسی، نظارت استصوابی، رفع حصر و... نیست؛ بلکه همه آنها در تغییر رفتار سیاسی ایران در منطقه خلاصه شده است.

تسویه شاهزادگان در دربار سعودی ادامه دارد

روزنامه «وال استریت ژورنال» گزارش داده است، یک شاهزاده بلندپایه، بسیاری از تاجران و مقامات سابق هنوز بازداشت هستند و حکومت عربستان به تازگی اقدام به دستگیری نفرات جدید کرده است. مقامات و افراد نزدیک به افراد بازداشت شده می‌گویند برخی از بازداشتی‌ها در حین بازجویی مورد ضرب و شتم قرار گرفته و با روش‌هایی، مانند محرومیت از خواب شکنجه شده‌اند. این منابع گفته‌اند در برخی از موارد، بازداشتی‌ها تفهیم اتهام نشده‌اند و اجازه تماس با خویشاوندان و وکیل از آنها سلب شده است. منابع نزدیک به چند نفر از زندانیان می‌گویند مقامات مسئول گفته‌اند احتمال دارد این نفرات به اتهاماتی، مانند خیانت یا تروریسم محاکمه شوند، که در این صورت ممکن است با مجازات‌هایی از زندان تا اعدام روبه‌رو شوند. وال استریت ژورنال نوشته است طرح این احتمال یکی از تاکتیک‌های مقامات سعودی برای وادار کردن زندانیان به اعتراف‌های نادرست یا موافقت با مصالحه‌های مالی است.

تنگه هرمز یا برای همه یا برای هیچ کس

فرمانده سپاه گفت: فکر مقابله موفق با بحران‌های بزرگ بدون حضور مردم میسر نیست و هیچ‌گاه نباید تفکر نگاه به مردم را مزاحم پیشبرد برنامه‌ها و سیاست‌های کشور دانست، همان‌گونه که باور و نگاه به مردم در جنگ تحمیلی توانست دستاوردی بزرگ را برابر صف‌آرایی دنیای استکبار برای ما رقم بزند. سرلشکر جعفری همچنین با اشاره به مواضع قاطع رئیس‌جمهور برابر شیطنت اخیر آمریکایی‌ها در طراحی تحریم‌های جدید نفتی علیه ایران و ابراز امیدواری نسبت به عملی شدن آن در صورت لزوم و تأکید بر همراه بودن آحاد مردم و مسئولان نظام در این زمینه، تصریح کرد: یقیناً در شرایط محتمل با عملی شدن مواضع اخیر مسئولان اجرایی کشور می‌توان به دشمنان فهماند که استفاده از تنگه هرمز یا برای همه یا برای هیچ کس، چه معنا و مفهومی می‌تواند داشته باشد.

نمی‌توانیم از عهدشکنان شکایت کنیم!

روزنامه «شرق» با انتقاد از نحوه نگارش توافق جامع هسته‌ای، در یادداشتی نوشت: «برجام یک معاهده یا یک موافقت‌نامه حقوقی بین‌المللی یا حتی اجرایی نیست که الزام حقوقی برای طرف‌های آن ایجاد کرده باشد و خروج از آن برای آنها دشوار باشد. برجام یک معاهده نیست که به تصویب مجالس کشورهای ذی‌ربط رسیده باشد. سند مربوطه حتی امضای کشورهای ذی‌ربط را هم ندارد. برجام یک تعهد سیاسی و داوطلبانه است. پنج بار در سند برجام تصریح شده که این یک «برنامه عمل داوطلبانه» است... بنابراین برجام تعهد یا الزام حقوقی برای طرف‌های آن ایجاد نکرده که یکی از آنها بتواند از طریق دیوان، طرف یا طرف‌های دیگر را به انجام تعهدات ناشی از برجام وادار کند.»

▼ اخبار کوتاه

◀ یکی از مادرانی که دولت آمریکا پس از دستگیری‌اش به عنوان مهاجر غیرقانونی در مرز آمریکا-مکزیک او را از فرزندش جدا کرده، گفته است: نوزاد ۱۴ ماهه‌اش پس از ۸۵ روز با بدن کثیف و شپش‌زده به او برگردانده شده است. ادعاهای این مادر به نام «ولویوا کاسراس» در شکایت‌نامه‌ای که ۱۷ ایالت آمریکا علیه دولت «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور این کشور تنظیم کرده‌اند مطرح شده و شبکه خبری «پی‌بی‌اس» گزارشی درباره آن پخش کرده است. آمارهای رسمی می‌گویند دولت دونالد ترامپ حدود سه هزار کودک را از والدین مهاجرشان، پس از دستگیری در مرز مکزیک جدا کرده است. که نزدیک به ۱۰۰ نفر از این کودکان زیر پنج سال هستند.

◀ بانک سرمایه‌گذاری «مریل لینچ» دومین بانک بزرگ آمریکا که زیر نظر «بنک آو آمریکا» (بانک آمریکا) فعالیت می‌کند، هشدار داده است در صورتی که دولت آمریکا بتواند مطابق آنچه تمایزش را ابراز کرده، تا ۴ نوامبر (۱۳ آبان ماه) صادرات نفت ایران را به صفر برساند، بهای نفت در بازارهای جهانی ممکن است به ۱۲۰ دلار به ازای هر بشکه افزایش پیدا کند. این در حالی است که تحلیلگران درباره اینکه آمریکا بتواند حتی نیمی از ۲/۴ میلیون بشکه صادرات نفت ایران در روز را کاهش بدهد، اظهار تردید کرده‌اند.

◀ «دیمیتری پسکوف» سخنگوی ریاست‌جمهوری روسیه خبرهای ادعایی مبنی بر آماده‌سازی برای توافق میان ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه و دونالد ترامپ، همتای آمریکایی وی درباره آنچه خروج نیروهای ایرانی از سوریه خوانده شده است، تکذیب کرد. گفتنی است، خبرگزاری «بلومبرگ» پیشتر به نقل از منابع خود مدعی شده بود مذاکرات پوتین و ترامپ ممکن است شامل توافقی درباره خروج نیروهای مورد حمایت ایران از سوریه شود.

◀ محمدجواد ظریف پس از نشست با وزیران امور خارجه ۴+۱ و فدریکا موگرینی با بیان اینکه بسته اروپایی‌ها قابل اجراست، اما کافی نیست، تأکید کرد: ایران این حق را برای خود محفوظ دارد که در برابر تخلف رسمی آمریکا در خروج از برجام اقدامات خود را انجام دهد. گفتنی است، رئیس‌جمهور در تماس با صدر اعظم آلمان بسته پیشنهادی اروپا را مایوس‌کننده دانسته بود.

◀ محمد دهقان و عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس از توقیف بخشی از دارایی‌های ارزی کشورمان در آلمان خبر داد و گفت: پس از خروج آمریکا از برجام، اعتماد به اروپایی‌ها کاری غلط به نظر می‌آید که این اقدام آلمانی‌ها در بلوک کردن دارایی‌های ایران این موضوع را به اثبات رساند.